

Informacje
w zakresie adekwatności kapitałowej
Grupy Kapitałowej
Banku Handlowego w Warszawie S.A.
według stanu na 31 grudnia 2013 roku

Niniejszy raport został zatwierdzony Uchwałą Rady Nadzorczej Banku Handlowego w Warszawie S.A. z dnia 20 maja 2014 r.

WSTĘP..... 3

CELE I ZASADY POLITYKI ZARZĄDZANIA RYZYKIEM 5

INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE W ZAKRESIE ADEKWATNOŚCI KAPITAŁOWEJ 7

1. INFORMACJE Z ZAKRESU STOSOWANIA NORM OSTROŻNOŚCIOWYCH	7
2. INFORMACJE DOTYCZĄCE FUNDUSZY WŁASNYCH	9
3. INFORMACJE Z ZAKRESU PRZESTRZEGANIA WYMOGÓW KAPITAŁOWYCH, O KTÓRYCH MOWA W ART. 128 USTAWY - PRAWO BANKOWE	11
4. INFORMACJE Z ZAKRESU RYZYKA KREDYTOWEGO I RYZYKA ROZMYCIA	15
5. INFORMACJE Z ZAKRESU RYZYKA KREDYTOWEGO KONTRAHENTA	21
6. INFORMACJE Z ZAKRESU STOSOWANIA METODY STANDARDOWEJ DO WYLICZANIA KWOTY EKSPOZYCJI WAŻONYCH RYZYKIEM (DLA KAŻDEJ Z KLAS EKSPOZYCJI)	24
7. INFORMACJE Z ZAKRESU OBLICZANIA KWOTY EKSPOZYCJI WAŻONYCH RYZYKIEM METODĄ WEWNĘTRZNYCH RATINGÓW	26
7A. INFORMACJE Z ZAKRESU RYZYKA RYNKOWEGO NA TEMAT KWOTY WYMOGÓW KAPITAŁOWYCH Z TYTUŁU POSZCZEGÓLNYCH RODZAJÓW TEGO RYZYKA, OKREŚLONYCH W § 6 UST. 1 PKT 2 UCHWAŁY W SPRAWIE ADEKWATNOŚCI KAPITAŁOWEJ BANKÓW, ODREBNI DLA KAŻDEGO RODZAJU RYZYKA, DLA KTÓREGO BANK OBLICZA WYMÓG KAPITAŁOWY	26
8. INFORMACJE W ZAKRESIE STOSOWANIA W WYLICZANIU WYMOGÓW KAPITAŁOWYCH METODY WARTOŚCI ZAGROŻONEJ	27
9. INFORMACJE W ZAKRESIE RYZYKA OPERACYJNEGO.....	27
10. INFORMACJE W ZAKRESIE EKSPOZYCJI KAPITAŁOWYCH NIEUWZGLĘDNIONYCH W PORTFELU HANDLOWYM	29
11. INFORMACJE W ZAKRESIE NARAŻENIA NA RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ POZYCJI ZAKWALIFIKOWANYCH DO PORTFELA BANKOWEGO	31
12. INFORMACJE W ZAKRESIE OBLICZANIA WYMOGÓW KAPITAŁOWYCH NA KWOTY EKSPOZYCJI SEKURYTYZACYJNYCH WAŻONE RYZYKIEM	31
13. INFORMACJE DOTYCZĄCE STOSOWANYCH TECHNIK OGRANICZANIA RYZYKA KREDYTOWEGO.....	31
14. INFORMACJE DOTYCZĄCE POLITYKI ZMIENNYCH SKŁADNIKÓW WYNAGRODZEŃ OSÓB ZAJMUJĄCYCH KIEROWNICZE STANOWISKA W ROZUMIENIU § 28 UST. 1 UCHWAŁY NR 258/2011 KNF.....	34

WSTĘP

Niniejszy dokument został opracowany w celu realizacji Zasad polityki informacyjnej Banku Handlowego w Warszawie S.A. w zakresie adekwatności kapitałowej¹ oraz spełnienia wymogów informacyjnych zawartych w Uchwale nr 385/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008 r. w sprawie *szczegółowych zasad i sposobu ogłaszania przez banki informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących adekwatności kapitałowej oraz zakresu informacji podlegających ogłaszaniu (Dz. Urz. KNF z 2008 r. Nr 8, poz. 39 z późniejszymi zmianami)*, jak również wypełnienia postanowień Dyrektywy 2006/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady Europy z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie *podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe*.

Celem dokumentu jest przedstawienie osobom zewnętrznym, w szczególności klientom Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. (zwanej dalej „Grupą”) oraz uczestnikom rynków finansowych, strategii oraz procesów Grupy w zakresie zarządzania ryzykiem, informacji z zakresu struktury kapitału, narażenia na ryzyko i adekwatności kapitałowej, umożliwiającą ocenę stabilności finansowej Grupy celem podejmowania decyzji ekonomicznych oraz utrzymania dyscypliny rynkowej. Dokument niniejszy stanowi uzupełnienie informacji zawartej w Rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2013 roku i odnosi się do niej tam gdzie to właściwe.

Zgodnie z wymogami Uchwały nr 385/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008 r. w sprawie *szczegółowych zasad i sposobu ogłaszania przez banki informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących adekwatności kapitałowej oraz zakresu informacji podlegających ogłaszaniu*, Bank ogłasza informacje w zakresie adekwatności kapitałowej na podstawie danych skonsolidowanych według stanu na 31 grudnia 2013 roku.

W przypadku, gdy informacje wymagane Uchwałą Komisji Nadzoru Finansowego nr 385/2008 ujawniane są w Rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2013 roku, niniejszy dokument zawiera odesłanie do numeru noty objaśniającej do sprawozdania, w której informacje te są zawarte.

Ilekoć w niniejszym dokumencie użyte zostały niżej wymienione pojęcia, należy przez nie rozumieć:

Uchwała w sprawie adekwatności kapitałowej - uchwała nr 76/2010 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie *zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka (Dz. Urz. KNF z 2010 r. Nr 2, poz. 11 z późniejszymi zmianami)*,

Uchwała w sprawie funduszy własnych banków - uchwała nr 325/2011 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie *innych pomniejszych funduszy*

¹ Zasady polityki informacyjnej Banku Handlowego w Warszawie S.A. w zakresie adekwatności kapitałowej ustalone przez Zarząd Banku i zatwierdzone przez Radę Nadzorczą dostępne są na stronie internetowej www.citihandlowy.pl w sekcji „Relacje inwestorskie”.

podstawowych, ich wysokości, zakresu i warunków pomniejszania o nie funduszy podstawowych banku, innych pozycji bilansu banku zaliczanych do funduszy uzupełniających, ich wysokości, zakresu i warunków ich zaliczania do funduszy uzupełniających banku, pomniejszeń funduszy uzupełniających, ich wysokości, zakresu i warunków pomniejszania o nie funduszy uzupełniających banku; oraz zakresu i sposobu uwzględniania działania banków w holdingach w obliczaniu funduszy własnych (Dz. Urz. KNF z 2011 r. Nr 13, poz. 49),

Uchwała w sprawie ratingów- uchwała nr 387/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008 r. *w sprawie określenia ocen wiarygodności kredytowej nadawanych przez zewnętrzne instytucje oceny wiarygodności kredytowej, z których bank może korzystać w celu ustalenia wymogów kapitałowych i zakresu korzystania z tych ocen oraz ich powiązania ze stopniami jakości kredytowej (Dz. Urz. KNF z 2008 r. Nr 8, poz. 41).*

Uchwała w sprawie zarządzania ryzykiem oraz zasad ustalania polityki wynagrodzeń - uchwała nr 258/2011 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 4 października 2011 r. *w sprawie szczegółowych zasad funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz szczegółowych warunków szacowania przez banki kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz zasad ustalania polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku (Dz. Urz. KNF z 2011 r. Nr 11, poz. 42).*

CELE I ZASADY POLITYKI ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

System zarządzania ryzykiem jest spójny w ramach Grupy, obejmującej Bank Handlowy w Warszawie S.A jako jednostkę dominującą wraz ze swoimi spółkami zależnymi (Dom Maklerski Banku Handlowego S.A., Handlowy Leasing S.A.), z wyłączeniem podmiotów specjalnego przeznaczenia (tzw. wehikulów inwestycyjnych), spółek w likwidacji, a także jednostek nie prowadzących bieżącej, statutowej działalności.

Strategie i procesy zarządzania ryzykiem, jak również struktura i organizacja jednostek zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka oraz rozwiązania zastosowane przez Grupę w zakresie pomiaru i raportowania tych rodzajów ryzyka przedstawiono szczegółowo w nocie objaśniającej nr 53 „Zarządzanie ryzykiem” do Roczno-go skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2013 roku. Poniżej prezentujemy krótki opis istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Grupy:

Ryzyko kredytowe – to potencjalna strata wynikająca z naruszenia umowy przez klienta lub jego niewypłacalności, oszacowana z uwzględnieniem metod ograniczania ryzyka zastosowanych dla produktu lub danego finansowania, np. udzielonego kredytu.

Ryzyko kontrahenta – to ryzyko potencjalnej straty wynikające ze zmian cen rynkowych występujące, gdy klient nie jest w stanie spełnić swoich zobowiązań wynikających z umowy. Ryzyko to jest częścią ryzyka kredytowego, generowanego na takiej działalności jak m.in. transakcje na instrumentach pochodnych.

Ryzyko rynkowe w księdze handlowej – to ryzyko potencjalnej straty wynikające z wrażliwości wartości rynkowej portfela (instrumentów finansowych) na zmiany cen aktywów finansowych takich jak: stopy procentowe, kursy walutowe, ceny akcji oraz ceny towarów masowych.

Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej – to ryzyko potencjalnej straty związane z wpływem czynników rynkowych na wynik odsetkowy Grupy.

Ryzyko płynności – ryzyko niezdolności Grupy do wywiązania się ze zobowiązań w wyniku niedopasowania przepływów pieniężnych (luka przepływów).

Ryzyko operacyjne - ryzyko straty wynikającej z nieadekwatności lub zawodności procesów, ludzi, systemów lub z tytułu zdarzeń zewnętrznych. Uwzględnia ono również ryzyko franszyzy i utraty reputacji związane z praktykami biznesowymi lub zachowaniami rynkowymi. Jest to również ryzyko związane z konsekwencjami niezgodności z regulacjami wewnętrznymi i zewnętrznymi aktami prawnymi.

Grupa nadzoruje oraz zarządza również ryzykiem braku zgodności, które rozumiane jest jako skutki nieprzestrzegania przepisów prawa z uwzględnieniem regulacji międzynarodowych lub przepisów prawa innego państwa mających wpływ na działalność Grupy, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Grupę standardów postępowania.

Zasady dotyczące nadzorowania oraz procesu zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku, określa „Polityka zgodności i zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku Handlowym w Warszawie S.A.” zatwierdzona przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku.

Zgodność postępowania z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi, regulacjami korporacyjnymi, standardami etycznymi oraz standardami dobrych praktyk jest integralnym elementem obowiązków służbowych każdego pracownika Grupy.

Zarząd Banku odpowiada za efektywne zarządzanie ryzykiem braku zgodności, opracowanie polityki zgodności i zapewnienie jej przestrzegania oraz podejmuje środki naprawcze lub dyscyplinujące w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w stosowaniu polityki zgodności.

Jednostką organizacyjną, która wspiera swoim działaniem Zarząd Banku, jednostki organizacyjne Banku oraz nadzoruje spółki zależne w celu zapewnienia zgodności działania Grupy z obowiązującymi przepisami prawa, wewnętrznymi aktami normatywnymi oraz z regulacjami wydawanymi przez właściwych regulatorów, jest Departament Monitoringu Zgodności.

Funkcja monitoringu zgodności (Compliance), którą realizuje Departament Monitoringu Zgodności jest niezależną funkcją obejmującą: identyfikowanie, ocenę, monitorowanie, testowanie, raportowanie i doradztwo w zakresie określenia ryzyka braku zgodności oraz zapewnienia zgodności z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi Banku, zasadami postępowania oraz standardami dobrych praktyk.

Departament Monitoringu Zgodności jako jednostka koordynująca i monitorująca proces zapewnienia zgodności dokonuje corocznego przeglądu i oceny procesu zarządzania ryzykiem braku zgodności, w ramach realizacji Roczego Planu Zapewnienia Zgodności i przedkłada stosowne informacje Zarządowi i Radzie Nadzorczej Banku.

INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE W ZAKRESIE ADEKWATNOŚCI KAPITAŁOWEJ

1. Informacje z zakresu stosowania norm ostrożnościowych

1) nazwa banku

BANK HANDLOWY W WARSZAWIE S.A. („Bank”)

2) krótki opis jednostek, które:

a) są objęte konsolidacją pełną

Następujące jednostki objęte są konsolidacją pełną:

- Dom Maklerski Banku Handlowego S.A. („DMBH”),
- Handlowy Leasing Sp. z o.o.,
- Handlowy Investments S.A.,
- PPH Spomasz Sp. z o.o. w likwidacji.

Dom Maklerski Banku Handlowego S.A. z siedzibą w Warszawie zajmuje się działalnością maklerską Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. Bank jest 100% akcjonariuszem Spółki.

Poprzez Spółkę Handlowy Leasing Sp. z o.o., w Grupie Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A., prowadzona jest obsługa portfela leasingowego ukształtowanego do dnia 30 kwietnia 2013 r. Po tej dacie Handlowy Leasing - w związku z ograniczeniem prowadzonej działalności wyłącznie do realizacji umów leasingowych zawartych do 30 kwietnia 2013 r. - nie zawierał nowych kontraktów, kontynuując obsługę umów istniejących z zachowaniem jakości świadczonych usług oraz efektywności ekonomicznej w prowadzonej działalności.

Produkt leasingowy pozostał w ofercie Banku i jest oferowany w ramach tzw. "otwartej architektury", tj. współpracy z Europejskim Funduszem Leasingowym S.A. i CorpoFlotą Sp. z o.o.

Handlowy Investments S.A. z siedzibą w Luksemburgu należy do grupy celowych spółek inwestycyjnych, poprzez które Bank i jego Grupa Kapitałowa prowadzi operacje kapitałowe. Bank jest 100% akcjonariuszem Spółki. Działalność Spółki finansowana jest poprzez zwrotne dopłaty do kapitału oraz z wypracowanych wyników finansowych spółki. W związku z zamiarem ograniczenia tej działalności przewiduje się, iż spółki inwestycyjne, w tym m.in. Handlowy Investments S.A. będą podlegały sukcesywnemu zbywaniu lub likwidacji. Według stanu na 31 grudnia 2013 roku Handlowy Investments S.A. posiadał portfel obejmujący udziały Pol-Mot Holding S.A.

PPH Spomasz Sp. z o.o. w likwidacji z siedzibą w Warszawie to spółka ze 100% udziałem Banku, wchodząca w skład portfela do zbycia².

b) są objęte konsolidacją proporcjonalną

W Grupie nie występują spółki objęte konsolidacją proporcjonalną.

c) wykazywane metodą praw własności oraz pomniejszają fundusze własne Grupy

Handlowy Inwestycje Sp. z o.o. jest jednostką wycenianą metodą praw własności pomniejszającą skonsolidowane fundusze własne.

Handlowy Inwestycje Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie to spółka inwestycyjna (celowa), poprzez którą Bank prowadzi operacje kapitałowe. Obecnie w portfelu Handlowy Inwestycje Sp. z o.o. znajdują się udziały Handlowy Leasing Sp. z o.o. Działalność spółki finansowana jest poprzez zwrotne dopłaty do jej kapitału oraz z wyników finansowych osiągniętych przez spółkę. Handlowy Inwestycje Sp. z o.o. należy obecnie do portfela spółek strategicznych.

W III kwartale 2013 r. nastąpiła sprzedaż 100% udziałów w spółce Handlowy Investments II S.a.r.l z siedzibą w Luksemburgu. Zbycie tej Spółki miało miejsce w związku z realizowaną strategią ograniczania działalności poprzez celowe spółki inwestycyjne.

d) nie są ani konsolidowane, ani nie pomniejszają funduszy własnych

W Grupie nie występują jednostki, które nie są konsolidowane i nie pomniejszają funduszy własnych.

3) informacje o istotnych, istniejących lub przewidywanych przeszkodach natury prawnej lub praktycznej, w szybkim przekazaniu funduszy własnych albo spłacie zobowiązań między podmiotem dominującym a jego podmiotami zależnymi

Wszelkie transakcje wewnątrz Grupy, w tym spłata wzajemnych zobowiązań oraz przekazanie funduszy, odbywają się z zachowaniem przepisów prawa obowiązujących spółki, w tym w szczególności z zachowaniem zasad Kodeksu spółek handlowych oraz postanowień statutu.

W Grupie nie występują obecnie oraz zgodnie z najlepszą wiedzą nie przewiduje się wystąpienia istotnych przeszkód natury prawnej lub praktycznej w szybkim przekazywaniu funduszy własnych albo spłacie zobowiązań między podmiotem dominującym a podmiotami zależnymi.

² Zgodnie z informacjami zawartymi w pkt. 10 niniejszego rozdziału, zaangażowania kapitałowe Grupy Banku Handlowego w Warszawie S.A. podzielone są na portfele zaangażowań strategicznych i zaangażowań do zbycia.

4) łączna kwota niedoborów kapitału we wszystkich podmiotach zależnych nie objętych konsolidacją oraz imienna lista tych podmiotów, przy czym niedobór kapitału jest rozumiany jako różnica między faktycznymi funduszami własnymi i minimalnym wymogiem kapitałowym

Grupa nie posiada takich przypadków.

2. Informacje dotyczące funduszy własnych

1) podstawowe informacje dotyczące głównych właściwości i warunków odnoszących się do wszystkich pozycji i składników funduszy własnych

Zgodnie z art. 127 ustawy Prawo bankowe, fundusze własne banku obejmują:

- fundusze podstawowe banku,
- fundusze uzupełniające banku w kwocie nieprzewyższającej funduszy podstawowych banku.

Fundusze podstawowe obejmują:

- a) fundusze zasadnicze banku, które w Banku Handlowym w Warszawie S.A. stanowią wpłacony i zarejestrowany kapitał zakładowy, kapitał zapasowy i kapitały rezerwowe,
- b) pozycje dodatkowe funduszy podstawowych, które stanowi:
 - fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej,
 - niepodzielony zysk z lat ubiegłych oraz
- c) pozycje pomniejszające fundusze podstawowe, które stanowią:
 - wartości niematerialne wycenione według wartości bilansowej
 - strata z lat ubiegłych, strata netto bieżącego okresu oraz
 - inne pomniejszenia funduszy podstawowych banku, określone przez Komisję Nadzoru Finansowego.

Fundusze uzupełniające obejmują:

- a) inne pozycje określone przez Komisję Nadzoru Finansowego w celu bezpiecznego prowadzenia działalności bankowej i prawidłowego zarządzania ryzykiem - niezrealizowane zyski na instrumentach dłużnych lub kapitałowych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży do wysokości 80% ich kwoty (przed opodatkowaniem podatkiem dochodowym), dodatkowo różnice kursowe z przeliczenia,
- b) pomniejszenia funduszy uzupełniających, określone przez Komisję Nadzoru Finansowego.

Pomniejszenia funduszy podstawowych i uzupełniających, określone przez Komisję Nadzoru Finansowego w uchwale w sprawie funduszy własnych banków obejmują:

- w przypadku funduszy podstawowych – niezrealizowane straty na instrumentach dłużnych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży,
- w przypadku funduszy podstawowych i uzupełniających - zaangażowania kapitałowe w instytucje finansowe, instytucje kredytowe, banki krajowe, banki zagraniczne wyrażone w postaci posiadanych akcji lub udziałów oraz w postaci innego zaangażowania kapitałowego w składniki zaliczane do funduszy własnych lub kapitałów tych podmiotów, w tym dopłaty na rzecz spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, według

wartości bilansowej, w przypadku, gdy zaangażowanie to stanowi więcej niż 10% kapitału (funduszy własnych) tego podmiotu.

2) suma funduszy własnych oraz wartość poszczególnych składników i pomniejszeń funduszy podstawowych i uzupełniających określonych w art. 127 ustawy – Prawo bankowe i uchwale w sprawie funduszy własnych banków

Fundusze własne	w tys. zł
Fundusze podstawowe	4 855 542
- fundusze zasadnicze	5 861 431
kapitał zakładowy	522 638
kapitał zapasowy	2 997 760
kapitał rezerwowy łącznie z niepodzielonym zyskiem z lat ubiegłych	2 341 033
- fundusz ogólnego ryzyka	521 000
- pomniejszenia funduszy podstawowych	(1 526 889)
wartości niematerialne	(1 417 363)
niezrealizowane straty na instrumentach dłużnych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży	(97 629)
strata z lat ubiegłych, strata netto bieżącego okresu	(7 990)
zaangażowania kapitałowe w instytucje finansowe	(3 907)
Fundusze uzupełniające	53 165
- inne pozycje	57 072
niezrealizowane zyski z instrumentów kapitałowych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży	910
niezrealizowane zyski na instrumentach dłużnych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży	53 081
dodatnie różnice kursowe z przeliczenia	3 081
- pomniejszenia funduszy uzupełniających	(3 907)
zaangażowania kapitałowe w instytucje finansowe	(3 907)
Fundusze własne razem	4 908 707

Informacje na temat poszczególnych składników kapitałów przedstawione są szczegółowo w nocy 39 „Kapitały” do Roczego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2013 roku.

3) kwota kapitału krótkoterminowego oraz składniki zaliczone do kapitału krótkoterminowego określone zgodnie z § 5 ust. 1 uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków

Grupa nie korzysta z kapitału krótkoterminowego.

4) pozycje wymienione w § 2 ust. 1 pkt 3 i 4 uchwały w sprawie funduszy własnych banków

Grupa nie stosuje metody wewnętrznych ratingów, nie posiada również ekspozycji sekurytyzacyjnych.

5) dla banków, o których mowa w § 5 ust. 4 uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków – suma funduszy własnych i kapitału krótkoterminowego

Grupa nie korzysta z kapitału krótkoterminowego.

3. Informacje z zakresu przestrzegania wymogów kapitałowych, o których mowa w art. 128 ustawy - Prawo bankowe

1) opis metody stosowanej przez bank do oceny adekwatności kapitału wewnętrznego stanowiącego wsparcie bieżącej i przyszłej działalności banku

Grupa identyfikuje w swojej działalności i zarządza różnymi rodzajami ryzyka. Kapitał wewnętrzny to oszacowana przez Grupę wielkość kapitału niezbędna do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych istotnych mierzalnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Grupy. Szef Sektora Zarządzania Ryzykiem oraz Szef Pionu Finansowego rekomendują listę istotnych rodzajów ryzyka biorąc pod uwagę opinie zebrane wśród wyższego kierownictwa Grupy, rezultaty systemu kontroli wewnętrznej oraz inną informację zarządczą. Lista istotnych rodzajów ryzyka jest aprobowana przez Zarząd Banku.

Grupa dostosowuje wielkość kapitału do poziomu i rodzaju ryzyka, na jakie jest narażona oraz do charakteru, skali i złożoności działania. W tym celu Grupa wdrożyła proces szacowania i alokacji kapitału wewnętrznego na ryzyka istotne w ramach, którego dokonywana jest ocena adekwatności kapitału wewnętrznego (procesu ICAAP). Grupa corocznie ustala maksymalny dopuszczalny poziom ryzyka (zwany apetytem na ryzyko) aprobowany przez Zarząd oraz Radę Nadzorczą. Przyjęty apetyt na ryzyko ma zapewnić bezpieczeństwo prowadzonej działalności oraz umożliwić realizację celów strategicznych.

Wynikiem procesu ICAAP jest określenie planu kapitałowego spójnego z zaaprobowanym przez Zarząd oraz Radę Nadzorczą planem finansowym oraz apetytem na ryzyko. Plan ten określa potrzeby i cele kapitałowe Grupy. Kapitał wewnętrzny jest szacowany dla istotnych rodzajów ryzyka. Grupa alokuje kapitał wewnętrzny na poszczególne jednostki biznesowe. Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem i Kapitałem jest odpowiedzialny za coroczne planowanie kapitałowe i bieżące monitorowanie wykorzystania kapitału względem ustalonych limitów.

Ogólny poziom ryzyka jest definiowany przede wszystkim poprzez określenie docelowej wartości regulacyjnego współczynnika wypłacalności i jest on ustalany corocznie w formie uchwały Rady Nadzorczej Banku na wniosek Zarządu. Zarząd na podstawie apetytu na ryzyko decyduje o wielkościach zagregowanych limitów na poszczególne jednostki biznesowe oraz sub – limitów na mierzalne rodzaje ryzyka uznane za istotne.

Poniższe rodzaje ryzyka zostały uznane jako istotne, mierzalne w działalności Grupy na 2013 r:

- ryzyko kredytowe,
- ryzyko kontrahenta,
- ryzyko operacyjne (ryzyko technologiczne i techniczne, ryzyko outsourcingu, ryzyko nadużyć/defraudacji, ryzyko prania pieniędzy, ryzyko bezpieczeństwa informacji, ryzyko zdarzeń zewnętrznych (ciągłości działania), ryzyko podatkowe i rachunkowe, ryzyko produktu, ryzyko braku zgodności, ryzyko prawne, ryzyko modeli oraz ryzyko kadrowe),
- ryzyko rynkowe w księdze handlowej,
- ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej,
- ryzyko płynności.

Grupa szacuje kapitał wewnętrzny dla scenariusza podstawowego oraz scenariusza skrajnego, stanowiącego bazę do analizy testów warunków skrajnych.

Scenariusze zdefiniowane są na podstawie założeń wspólnych dla wszystkich analizowanych rodzajów ryzyka. Dodatkowo Bank przeprowadza analizę w ramach scenariusza możliwego do realizacji raz na 10 lat (1/10), który stanowi podstawę dodatkowej analizy efektywności w ramach określonego apetytu na ryzyko.

Kapitał wewnętrzny na pokrycie ryzyka kredytowego oraz ryzyka kontrahenta został wyznaczony zgodnie z metodą zaawansowaną opartą o ratingi wewnętrzne dla następujących klas ekspozycji: ekspozycje wobec instytucji, przedsiębiorców, jednostek samorządu terytorialnego i władz lokalnych, organów administracji i podmiotów nieprowadzących działalności gospodarczej. Dla ekspozycji innych niż wymienione kapitał wewnętrzny został oszacowany zgodnie z metodą standardową określoną w Uchwale w sprawie adekwatności kapitałowej. Kapitał wewnętrzny na pokrycie ryzyka operacyjnego został oszacowany przy pomocy metody standardowej, określonej w Uchwale w sprawie adekwatności kapitałowej. Obliczony wymóg, zgodnie z przyjętą metodologią, powiększany jest o narzut kapitałowy, o ile testy warunków skrajnych wykażą potrzebę podwyższenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego. Kapitał wewnętrzny na pokrycie ryzyka: rynkowego w księdze handlowej, stopy procentowej w księdze bankowej i płynności został oszacowany przy pomocy metod wewnętrznych. Grupa nie stosuje efektu dywersyfikacji podczas agregacji oszacowanego kapitału wewnętrznego na ryzyka istotne.

Grupa zaadoptowała odpowiednie metody alokacji kapitału do poszczególnych jednostek biznesowych.

Jednostki zaangażowane w proces szacowania kapitału wewnętrznego są zobowiązane do zapewnienia odpowiedniego poziomu kontroli wewnętrznej procesu kalkulacji kapitału na pokrycie istotnych rodzajów ryzyka. Departament Audytu wykonuje niezależny przegląd procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego.

Za bieżącą ocenę adekwatności kapitałowej odpowiada Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem i Kapitałem. Komitet ten sprawuje nadzór nad zgodnością z ustalonym przez Radę Nadzorczą

Banku ogólnym poziomem ryzyka oraz monitoruje prognozy w zakresie adekwatności kapitałowej.

Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem i Kapitałem dokonuje, nie rzadziej niż raz w roku, oceny adekwatności przyjętych rozwiązań w ramach procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego do aktualnego charakteru, skali i złożoności działalności Grupy. Wnioski z przeglądu są przedkładane do akceptacji Zarządowi Banku.

Okresowy raport dotyczący oszacowania i wykorzystania kapitału wewnętrznego i regulacyjnego jest przekazywany do wiadomości Komitetu ds. Ryzyka i Kapitału przy Radzie Nadzorczej Banku.

Jeżeli określony w apetycie na ryzyko poziom współczynnika adekwatności kapitałowej spadnie poniżej zaakceptowanego progu lub Grupa nie będzie posiadała wystarczającego kapitału na pokrycie kapitału wewnętrznego alokowanego do istotnych rodzajów ryzyka, zostanie uruchomiony kapitałowy plan awaryjny.

2) w przypadku banku stosującego metodę standardową do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z załącznikiem nr 4 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków podaje się kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem oddzielnie dla każdej z klas ekspozycji określonych w § 20 ust. 1 załącznika nr 4 do Uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków

Klasa ekspozycji	Wymogi kapitałowe w tys. zł*
Rządy i banki centralne	5 111
Samorządy terytorialne i władze lokalne	3 707
Organy administracji i podmioty nieprowadzące działalności gospodarczej	3 421
Banki wielostronnego rozwoju	-
Organizacje międzynarodowe	-
Instytucje - banki	135 447
Przedsiębiorstwa	1 014 243
Detaliczne	268 864
Zabezpieczenie na nieruchomościach	70 781
Przeterminowane	31 024
Ekspozycje należące do nadzorczych kategorii wysokiego ryzyka	997
Obligacje zabezpieczone	-
Krótkoterminowe wobec banków i przedsiębiorców	-
Z tytułu uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania	-
Pozycje sekurytyzacyjne	-
Pozostałe	82 160
Razem	1 615 755

* z tytułu ryzyka kredytowego i kredytowego kontrahenta

3) w przypadku banku stosującego metodę wewnętrznych ratingów do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z załącznikiem nr 5 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków, podaje się kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem oddzielnie dla każdej z klas ekspozycji określonych w § 6 ust. 1 załącznika nr 5 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków

Grupa nie stosuje metody wewnętrznych ratingów.

4) kwota minimalnych wymogów kapitałowych, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 2 – 5 uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków, łącznie oraz oddzielnie dla każdego rodzaju ryzyka

Wymóg kapitałowy z tytułu*	Wartość wymogu w tys. zł
Ryzyka Rynkowego:	
ryzyka walutowego	8 347
ryzyka cen kapitałowych papierów wartościowych	470
ryzyka szczególnego cen instrumentów dłużnych	15 276
ryzyka ogólnego stóp procentowych	132 685
Pozostałych rodzajów:	
ryzyka kredytowego	1 535 628
ryzyka kredytowego kontrahenta	80 127
ryzyka rozliczenia – dostawy	15 400
ryzyka operacyjnego	363 336
przekroczenia limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań	95 500
przekroczenia progu koncentracji kapitałowej	-
inne rodzaje ryzyka	-
Wymogi kapitałowe - razem	2 246 769

**W tabeli oprócz wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka rynkowego prezentowane są pozostałe rodzaje wymogów kapitałowych.*

5) kwota minimalnego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego określonego zgodnie z załącznikiem nr 14 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków - oddzielnie dla każdej z zastosowanych metod.

Na dzień 31 grudnia 2013 r. wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego wyliczony metodą standardową wynosi 363.336 tys. zł.

4. Informacje z zakresu ryzyka kredytowego i ryzyka rozmycia

1) definicje należności z rozpoznąą utratą wartości

Z pojawieniem się utraty wartości ekspozycji kredytowej mamy do czynienia, jeśli wystąpił obiektywny dowód utraty wartości, który może być następstwem między innymi następujących zdarzeń:

- opóźnień w spłacie,
- pojawienia się istotnych trudności finansowych dłużnika,
- niedotrzymywania warunków umowy,
- wniosku Banku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego wobec klienta

oraz jeśli zdarzenia powodujące utratę wartości mają negatywny wpływ na możliwe do oceny przyszłe przepływy gotówkowe z tytułu ekspozycji kredytowej. Podczas oceny utraty wartości nie bierze się pod uwagę strat oczekiwanych w wyniku przyszłych zdarzeń, niezależnie od stopnia ich prawdopodobieństwa oraz zdarzeń powodujących utratę wartości, jeśli wystąpiły przed początkowym ujęciem ekspozycji w księgach Banku.

Zaangażowania klientów, dla których wystąpił obiektywny dowód utraty wartości są traktowane jako zaangażowania charakteryzujące się utratą wartości.

2) opis stosowanego podejścia i metod przyjętych do ustalania korekt wartości i rezerw

Klienci z rozpoznąą utratą wartości.

Straty z tytułu utraty wartości / rezerwy dla ekspozycji kredytowej są rozpoznawane i wyliczane w zależności od podejścia do zarządzania danym klientem:

- ekspozycje indywidualnie znaczące: na podstawie bieżącej wartości projektowanych przepływów pieniężnych (dyskontowanych z zastosowaniem odpowiedniej efektywnej stopy procentowej), jeśli jest ona niższa od wartości księgowej brutto,
- ekspozycje nieznaczące indywidualnie: na bazie oceny portfelowej opartej o historyczne doświadczenia dotyczące strat ponoszonych z tytułu aktywów o podobnych cechach ryzyka.

Klienci bez rozpoznanej utraty wartości.

Wartość rezerwy jest wyznaczana na podstawie parametru normy strat, który jest kombinacją prawdopodobieństwa niewypłacalności oraz straty w momencie niewykonania zobowiązania. Ekspozycje zgrupowane do tych parametrów są jednorodne ze względu na ocenę i charakterystykę ryzyka.

3) łączna kwota ekspozycji według wyceny bilansowej (po korektach rachunkowych), bez uwzględnienia skutków ograniczania ryzyka kredytowego i średnia kwota ekspozycji w danym okresie w podziale na klasy

Klasa ekspozycji	Ekspozycje netto po uwzględnieniu korekt wartości i rezerw* w tys. zł	Średnia kwota ekspozycji po uwzględnieniu korekt wartości i rezerw** w tys. zł
Rządy i banki centralne	18 916 746	15 900 421
Samorządy terytorialne i władze lokalne	672 643	659 976
Organy administracji i podmioty nieprowadzące działalności gospodarczej	94 987	80 658
Banki wielostronnego rozwoju	33	33
Organizacje międzynarodowe	-	-
Instytucje - banki	6 764 532	5 845 171
Przedsiębiorstwa	18 734 677	19 758 282
Detaliczne	9 558 676	9 573 015
Zabezpieczenie na nieruchomościach	1 412 846	1 314 544
Przeterminowane	345 669	346 151
Ekspozycje należące do nadzorczych kategorii wysokiego ryzyka	14 118	14 118
Obligacje zabezpieczone	-	-
Krótkoterminowe wobec banków i przedsiębiorców	-	-
Z tytułu uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania	-	-
Pozostałe***	6 517 033	7 174 668
Razem	63 031 960	60 667 037

* W tym z tytułu zobowiązań pozabilansowych 15.645.468 tys. zł.

** Średnia arytmetyczna liczona na stanach kwartalnych w roku 2013.

*** W tym z tytułu Aktywów wynikających z wyceny transakcji pozabilansowych, Wartości niematerialnych, Rzeczowych aktywów trwałych, Środków pieniężnych w kasie, Aktywów z tytułu podatku dochodowego.

4) struktura geograficzna ekspozycji w rozbiciu na obszary ważne pod względem istotnych klas ekspozycji wraz z dodatkowymi informacjami, jeżeli są istotne

Działalność Grupy prowadzona jest wyłącznie na terenie Polski. Ze względu na fakt, że wiele przedsiębiorstw posiada centrale w Warszawie obserwuje się naturalną koncentrację ekspozycji w województwie mazowieckim oraz dodatkowo w innych, znaczących przemysłowo-biznesowych ośrodkach, takich jak województwo śląskie, wielkopolskie, dolnośląskie czy małopolskie. Ponadto w przypadku ekspozycji detalicznych obserwujemy naturalną koncentrację w województwach o największej liczbie mieszkańców tj. w województwie mazowieckim, śląskim, wielkopolskim oraz dolnośląskim.

Biorąc powyższe pod uwagę poziom ryzyka koncentracji geograficznej została oceniona przez Grupę jako mało istotny. W związku z tym Grupa nie identyfikuje dodatkowego ryzyka kredytowego ekspozycji związanego z prowadzeniem działalności w różnych częściach Polski i w konsekwencji tego zdecydowano o odstąpieniu od prezentacji szczegółowej struktury geograficznej ekspozycji.

5) struktura branżowa ekspozycji lub w podziale według typu kontrahenta, w rozbięciu na klasy ekspozycji, wraz z dodatkowymi informacjami, jeżeli są istotne

Strukturę ekspozycji bilansowej i udzielonych zobowiązań pozabilansowych w podziale według typu kontrahenta, w rozbięciu na klasy ekspozycji przedstawia poniższa tabela

Typ Kontrahenta	Klasa ekspozycji	Wartość netto w tys. zł
Banki	Instytucje - banki	6 764 532
	Banki wielostronnego rozwoju	33
Osoby fizyczne	Detaliczne	9 121 798
	Zabezpieczenie na nieruchomościach	982 732
	Przeterminowane	176 529
Pozostałe aktywa	Pozostałe	6 517 033
Przedsiębiorstwa	Przedsiębiorstwa	18 734 677
	Przeterminowane	169 140
	Detaliczne	436 878
	Ekspozycje należące do nadzorczych kategorii wysokiego ryzyka	14 118
	Zabezpieczenie na nieruchomościach	430 114
Sektor budżetowy	Rządy i banki centralne	18 916 746
	Samorządy terytorialne i władze lokalne	672 643
	Organy administracji i podmioty nieprowadzące działalności gospodarczej	94 987
Razem		63 031 960

6) struktura ekspozycji według okresów zapadalności w podziale na klasy ekspozycji, wraz z dodatkowymi informacjami, jeżeli są istotne

Poniższa tabela prezentuje należności bilansowe - kredytowe, zaprezentowane brutto, bez odsetek i prowizji.

Okresy zapadalności	Klasa ekspozycji	Wartość ekspozycji kredytowych w tys. zł
do 1 miesiąca	Detaliczne	1 844 585
	Instytucje - banki	1 007 162
	Organy administracji i podmioty nieprowadzące działalności gospodarczej	60 403
	Przedsiębiorstwa	4 108 293
	Przeterminowane	584 906
	Rządy i banki centralne	246 322
	Zabezpieczenie na nieruchomościach	160 453
Razem do 1 miesiąca		8 012 124
1-3 miesięcy	Detaliczne	26 063
	Instytucje - banki	185 799
	Przedsiębiorstwa	877 867
	Przeterminowane	14 015
	Samorządy terytorialne i władze lokalne	167
Razem 1-3 miesięcy		1 103 911
3-6 miesięcy	Detaliczne	42 811
	Instytucje - banki	152 980
	Organy administracji i podmioty nieprowadzące działalności gospodarczej	4 195
	Przedsiębiorstwa	279 091
	Przeterminowane	22 327
	Samorządy terytorialne i władze lokalne	1 257
	Zabezpieczenie na nieruchomościach	238
Razem 3-6 miesięcy		502 899

Okresy zapadalności	Klasa ekspozycji	Wartość ekspozycji kredytowych w tys. zł
6-12 miesięcy	Detaliczne	94 823
	Organy administracji i podmioty nieprowadzące działalności gospodarczej	4 448
	Przedsiębiorstwa	67 839
	Przeterminowane	62 985
	Samorządy terytorialne i władze lokalne	10 689
	Zabezpieczenie na nieruchomościach	8 916
	Razem 6-12 miesięcy	
powyżej 12 miesięcy	Detaliczne	2 424 890
	Instytucje - banki	348 160
	Organy administracji i podmioty nieprowadzące działalności gospodarczej	11 072
	Przedsiębiorstwa	3 672 706
	Przeterminowane	520 355
	Samorządy terytorialne i władze lokalne	88 754
	Zabezpieczenie na nieruchomościach	1 130 742
	Razem powyżej 12 miesięcy	
Razem		18 065 311

7) w rozbiciu na istotne branże lub typy kontrahentów kwoty:

a) ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości,

b) salda korekt wartości i rezerw według stanu na koniec i początek okresu.

Wartość brutto ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości w rozbiciu na typy kontrahentów według stanu na 31 grudnia 2013 r.

Typ kontrahenta	Wartość ekspozycji brutto w tys. zł
Przedsiębiorstwa	584 169
Osoby fizyczne	645 145
Razem	1 229 314

Salda rezerw według stanu na 31 grudnia 2013 r. oraz 31 grudnia 2012 r.

Typ kontrahenta	Salda rezerw	
	w tys. zł	
	2013-12-31	2012-12-31
Przedsiębiorstwa	448 048	470 063
Osoby fizyczne	535 808	660 794
Banki	1 173	126
Sektor budżetowy	177	70
Razem	985 206	1 131 053

Szczegółowe informacje na temat wartości ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości oraz salda rezerw znajdują się w Rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2013 roku w nocie objaśniającej nr 15 „Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne”.

8) kwoty ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości, w podziale na istotne obszary geograficzne, obejmujące w miarę możliwości kwoty korekt wartości i rezerw związane z każdym obszarem geograficznym

Działalność Grupy prowadzona jest wyłącznie na terenie Polski. Ze względu na fakt, że wiele przedsiębiorstw posiada centrale w Warszawie obserwuje się naturalną koncentrację ekspozycji w województwie mazowieckim oraz dodatkowo w innych, znaczących przemysłowo-biznesowych ośrodkach, takich jak województwo śląskie czy kujawsko-pomorskie, wielkopolskie czy dolnośląskie. Ponadto w przypadku ekspozycji detalicznych obserwujemy naturalną koncentrację w województwach o największej liczbie mieszkańców tj. w województwie śląskim, mazowieckim, dolnośląskim oraz wielkopolskim.

Biorąc powyższe pod uwagę poziom ryzyka koncentracji geograficznej została oceniona przez Grupę jako mało istotny. W związku z tym Grupa nie identyfikuje dodatkowego ryzyka kredytowego ekspozycji związanego z prowadzeniem działalności w różnych częściach Polski i w konsekwencji tego zdecydowano o odstąpieniu od prezentacji szczegółowej struktury geograficznej ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości.

9) uzgodnienie zmian stanów korekt wartości i rezerw z tytułu ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości

Uzgodnienie zmian stanów korekt wartości i rezerw z tytułu ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości znajdują się w Rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2013 roku, w notach objaśniających nr 20 „Należności od banków” oraz nr 25 „Należności od klientów”, w częściach dotyczących zmian stanu utraty wartości należności.

5. Informacje z zakresu ryzyka kredytowego kontrahenta

Ryzyko kontrahenta powstaje w wyniku zawierania transakcji terminowych i pochodnych oraz transakcji na rynkach kapitałowych. Dla celów zarządzania ryzykiem Grupa definiuje ryzyko kontrahenta jako ryzyko przedrozliczeniowe i ryzyko rozliczeniowe.

Ryzyko przedrozliczeniowe określane jest miarą PSE (Pre-Settlement Exposure – Zaangażowanie Przedrozliczeniowe) odzwierciedlającą przyszłą potencjalną ekspozycję danego kontrahenta. PSE odzwierciedla maksymalne oczekiwane zaangażowanie kontrahenta w trakcie trwania transakcji (lub portfela transakcji) przy określonym poziomie ufności. Rozkład wartości rynkowej (mark-to-market) oraz wartość PSE uzależniona jest od rozkładów czynników rynkowych decydujących o wartości poszczególnych transakcji w portfelu klienta. O ile jest to praktycznie możliwe wielkość ekspozycji przedrozliczeniowej jest określana przy wykorzystaniu symulacji potencjalnej ekspozycji, w innych przypadkach określa się ją na podstawie kwoty nominału transakcji, mnożnika ryzyka kredytowego oraz kosztu zastąpienia. Ta druga metoda stosowana jest dla celów wyznaczania wymogu kapitałowego.

Ryzyko rozliczeniowe powstaje, kiedy Grupa jako strona transakcji wymienia papiery wartościowe lub płatności pieniężne z kontrahentem w dacie waluty i nie jest w stanie sprawdzić czy wpłynęła zapłata kontrahenta lub czy kontrahent zrealizował swoją stronę transakcji. Wielkość ekspozycji jest określana w tym przypadku przez nominalną wartość transakcji.

1) opis metodologii stosowanej do przypisania kapitału wewnętrznego i limitów kredytowych dla ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta

Kapitał wewnętrzny z tytułu ryzyka kontrahenta jest obliczany jako 8% sumy kwot ekspozycji ważonych ryzykiem w portfelu handlowym Grupy, przy czym kapitał wewnętrzny dla następujących ekspozycji: wobec instytucji, przedsiębiorców, jednostek samorządu terytorialnego, władz lokalnych, organów administracji i podmiotów nieprowadzących działalności gospodarczej, został wyznaczony zgodnie z metodą zaawansowaną oparta o ratingi wewnętrzne. Dla ekspozycji innych niż wymienione powyżej kapitał wewnętrzny został oszacowany zgodnie z metodą standardową określona w Uchwale w sprawie adekwatności kapitałowej. Grupa prognozuje również poziom ekspozycji z tytułu ryzyka kontrahenta w scenariuszu skrajnym.

Ponadto Grupa zarządza ryzykiem kontrahenta poprzez ustalanie odpowiednich limitów (przedrozliczeniowych i rozliczeniowych) w ramach procesu kredytowego.

Limity przedrozliczeniowe kontrahenta określają między innymi okresy trwania transakcji oraz dopuszczalne rodzaje transakcji. Uzależnione są one od oceny zdolności kredytowej klienta oraz jego sytuacji finansowej, jak również od poziomu wiedzy i doświadczenia kredytobiorcy w zakresie produktów terminowych i pochodnych, prognozowanej przez kredytobiorcę pozycji walutowej lub innej pozycji wymagającej zabezpieczenia i związanych z tym potrzeb produktowych oraz od poziomu transakcji terminowych i pochodnych już zawartych z innymi bankami.

Poziom możliwego do zatwierdzenia limitu rozliczeniowego uzależniony jest od ratingu ryzyka klienta. Rozliczenia transakcji dokonywane są w głównej mierze na zasadzie dostawy przy zapłacie (ang. DVP - delivery versus payment), w ramach której ryzyko rozliczeniowe jest wyeliminowane poprzez wstrzymanie zapłaty kontrahentowi dopóki Grupa nie potwierdzi, że na jej konto wpłynęła płatność lub kontrahent zrealizował swoją stronę transakcji. Wewnętrzne limity rozliczeniowe udostępnianie są w szczególnych i uzasadnionych przypadkach.

2) opis zasad polityki w zakresie zabezpieczeń kredytowych i tworzenia rezerw kredytowych oraz narażenia na ryzyko niekorzystnej zmiany wartości zabezpieczenia

Grupa stosuje zróżnicowane zasady w zakresie wymaganych zabezpieczeń w zależności od segmentu biznesowego reprezentowanego przez kontrahenta. Najczęstszym zabezpieczeniem ryzyka kredytowego kontrahenta, z którym zawierane są transakcje pochodne („transakcje”) jest zabezpieczenie finansowe w postaci przeniesienia prawa do środków pieniężnych lub kaucji w rozumieniu art. 102 Prawa bankowego (depozyt zabezpieczający). Wysokość zabezpieczenia jest uzależniona od różnicy pomiędzy aktualną wyceną transakcji a ustalonym limitem. Co do zasady zabezpieczenie w formie gotówkowej ze względu na swój charakter nie naraża Grupy na ryzyko niekorzystnej zmiany wartości zabezpieczenia. Transakcje z reguły są zawierane na podstawie umów ramowych, które w sytuacji wystąpienia przypadku naruszenia po stronie kontrahenta pozwalają na przedterminowe rozwiązanie tych transakcji przez drugą stronę i rozliczenie ich w kwocie netto stanowiącej sumę wartości dodatnich i ujemnych transakcji objętych daną umową ramową. Ekspozycje wynikające z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta są analizowane łącznie z innymi zaangażowaniami w ramach cyklicznej analizy kredytowej.

Grupa dokonuje korekty wyceny instrumentów pochodnych z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta. Dla celów kalkulacji korekty wyceny dla transakcji pochodnych uwzględnia się wszystkich klientów Sub-Sektora Bankowości Korporacyjnej i Bankowości Przedsiębiorstw. Grupa różnicuje wycenę ryzyka kontrahenta ze względu na dostępność kwotowań kredytowych instrumentów pochodnych (CDS):

- a) Ryzyko kredytowe kontrahentów, dla których istnieje aktywny rynek CDS. Uznaje się, że kwotowania CDS odzwierciedlają rynkową wycenę ryzyka kredytowego.
- b) Ryzyko kredytowe kontrahentów, dla których nie istnieje aktywny rynek CDS. Na podstawie ratingu kredytowego (zewnętrznego lub wewnętrznego, jeżeli zewnętrzny nie jest dostępny) oraz sektora gospodarki, w którym klient działa, kontrahentowi przypisywana jest wartość indeksu CDS, która odzwierciedla rynkową wycenę ryzyka.

3) omówienie wpływu wartości wymaganego zabezpieczenia, jakie musiałby zapewnić bank przy obniżeniu jego oceny wiarygodności kredytowej

Grupa nie zawiera umów, które wymagałyby w przypadku obniżenia jego oceny wiarygodności kredytowej zapewnienia dodatkowego zabezpieczenia.

4) dodatnia wartość godziwa brutto kontraktów, korzyści z saldowania, bieżącej ekspozycji kredytowej, ustanowionego zabezpieczenia oraz wartości netto ekspozycji kredytowej z tytułu instrumentów pochodnych, przy czym wartość netto ekspozycji kredytowej z tytułu instrumentów pochodnych stanowi ekspozycję z tytułu transakcji na instrumentach pochodnych po uwzględnieniu korzyści z prawnie obowiązujących umów saldowania jak i umów dotyczących zabezpieczenia kredytowego

	w tys. zł
Dodatnia wycena brutto	3 531 126
Korzyści z saldowania (zmiana wartości ekwiwalentu bilansowego)	5 106 646
Wartość netto ekspozycji kredytowej (wartość ekwiwalentu bilansowego)	2 059 589
Bieżąca ekspozycja kredytowa*	6 151 467

* bieżąca ekspozycja kredytowa wyliczona jako suma wartości ekwiwalentu bilansowego transakcji pochodnych i wartości ekspozycji z tytułu transakcji repo i reverse repo (przed zastosowaniem technik ograniczenia ryzyka kredytowego)

5) zasady ustalania wartości ekspozycji zgodnie z przyjętą metodą, w zależności od dokonanego wyboru

W celu ustalania wartości ekspozycji Grupa stosuje miary ustalone dla metody wyceny rynkowej zgodnie z Załącznikiem nr 16 do Uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej. Według wyżej wymienionej metody ekwiwalent bilansowy transakcji pozabilansowej oblicza się jako sumę kosztu zastąpienia i przyszłej potencjalnej ekspozycji kredytowej. Za koszt zastąpienia przyjmuje się wartość rynkową danej transakcji - gdy jest ona dodatnia lub zero - gdy wyżej wymieniona wartość rynkowa jest ujemna lub równa zero. Przyszłą potencjalną ekspozycję kredytową, oblicza się jako iloczyn nominalnej kwoty transakcji pozabilansowej (lub wartości jej ekwiwalentu delta w przypadku opcji) i wagi ryzyka produktu przypisanej tej transakcji.

6) wartość referencyjna zabezpieczających kredytowych transakcji pochodnych i rozkład bieżącej ekspozycji kredytowej według typów

Grupa nie stosuje zabezpieczających kredytowych transakcji pochodnych.

7) kredytowe transakcje pochodne (referencyjne) w podziale na transakcje zawarte w celach związanych z własnym portfelem kredytowym, w tym stanowiące nierzeczywistą ochronę kredytową oraz na transakcje zawarte na zlecenie klientów i transakcje spekulacyjne, z dalszym rozbiem na zabezpieczenie zakupione i sprzedane w ramach każdej grupy produktów

Grupa nie stosuje zabezpieczających kredytowych transakcji pochodnych.

8) oszacowanie współczynnika α , jeśli bank uzyskał zgodę od władz nadzorczych na szacowanie α

Grupa nie stosuje współczynnika α .

6. Informacje z zakresu stosowania metody standardowej do wyliczania kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem (dla każdej z klas ekspozycji)

1) nazwy zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej i agencji kredytów eksportowych, z których ocen korzysta bank oraz przyczyny ewentualnych zmian w tym zakresie

Zapisy Uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej i Uchwały w sprawie ratingów oraz wewnętrznych polityk kredytowych Banku Handlowego w Warszawie S.A. regulują stosowanie przez Grupę ratingów zewnętrznych oraz określają nazwy zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej, których ratingi mogą zostać wykorzystane. Grupa wykorzystuje informacje o ratingach wystawionych przez agencje: Moody's, Standard and Poors oraz Fitch. Ratingi z tych trzech agencji służą kalkulacji i raportowaniu wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego oraz ryzyka kontrahenta według metody standardowej. Obecnie Grupa nie wykorzystuje ocen agencji kredytów eksportowych.

2) klasy ekspozycji, dla których stosowane są oceny wiarygodności kredytowej przyznawane przez każdą z zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej i agencji kredytów eksportowych

Klasy ekspozycji, dla których stosowane są oceny wiarygodności kredytowej przyznane przez wymienione wyżej agencje:

- 1) ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec rządów i banków centralnych;
- 2) ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec jednostek samorządu terytorialnego i władz lokalnych;
- 3) ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec organów administracji i podmiotów nieprowadzących działalności gospodarczej;
- 4) ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec wielostronnych banków rozwoju;
- 5) ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec instytucji;
- 6) ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec przedsiębiorców.

3) opis procesu stosowanego do przenoszenia oceny emitenta i emisji na pozycje spoza portfela handlowego

Grupa stosuje oceny kredytowe emisji i emitenta zgodnie z Uchwałą w sprawie adekwatności kapitałowej. W konsekwencji dla ekspozycji, gdzie dany program emisji lub instrument, z którym jest związana ekspozycja, posiada ocenę kredytową, ocenę tą Grupa wykorzystuje do

określenia wagi ryzyka tej ekspozycji. W przeciwnym wypadku, jeżeli nie istnieje żadna ocena kredytowa dotycząca bezpośrednio określonej ekspozycji, istnieje natomiast ocena konkretnego programu emisji lub instrumentu, z którym ekspozycja nie jest związana, lub też istnieje ogólna ocena kredytowa tego emitenta, Grupa stosuje jedną z tych ocen pod warunkiem, że wskazuje ona wyższą wagę niż ta, która odnosiłaby się do ekspozycji nieposiadających oceny kredytowej.

4) przyporządkowanie ocen wiarygodności kredytowej przyznanych przez każdą z zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej i agencji kredytów eksportowych do odpowiednich stopni wiarygodności kredytowej określonych w załączniku nr 4 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków, przy czym nie ma obowiązku ogłaszania tej informacji, jeśli bank stosuje standardowy system przyporządkowania ocen, wskazany w załączniku nr 4 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków oraz w uchwale Komisji Nadzoru Finansowego wydanej na podstawie art. 128 ust. 6 pkt 6 ustawy - Prawo bankowe

Grupa stosuje standardowy sposób przyporządkowania ocen wiarygodności kredytowej wykazany w Uchwale w sprawie ratingów uwzględniający zasady opisane w załączniku nr 15 do Uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej.

5) wartość ekspozycji przed i po zastosowaniu technik ograniczania ryzyka kredytowego dla każdego stopnia wiarygodności kredytowej ustalonego dla metody standardowej oraz pozycji, które stanowią pomniejszenia funduszy własnych

Stopień wiarygodności kredytowej	Wartość ekspozycji przed zastosowaniem technik ograniczania ryzyka kredytowego w tys. zł	Wartość ekspozycji po zastosowaniu technik ograniczania ryzyka kredytowego w tys. zł
1	12 875	12 875
2	23 812 274	20 121 736
3	3 956 638	2 835 210
4	249 417	249 417
5	-	-
6	-	-
brak ratingu	35 000 756	34 844 217
Razem	63 031 960	58 063 455

Pomniejszenia funduszy własnych (w tys. zł)

Pozycje pomniejszające fundusze podstawowe		
	- z tytułu wartości niematerialnych wycenionych według wartości bilansowej	1 417 363
	w tym: wartość firmy	1 245 976
Zmniejszenia podstawowych i uzupełniających funduszy własnych		
	- z tytułu zaangażowania kapitałowego w jednostkach finansowych	7 814
	w tym:	
	Zaangażowania kapitałowe banku w instytucje finansowe, instytucje kredytowe, banki krajowe, banki zagraniczne wyrażone w postaci posiadanych akcji lub udziałów w przypadku, gdy zaangażowanie to stanowi więcej niż 10% kapitału (funduszy własnych) tego podmiotu	6 664
	Handlowy Inwestycje Sp. z o.o.	6 664
	Zaangażowania kapitałowe banku w instytucje finansowe, instytucje kredytowe, banki krajowe i zagraniczne w postaci innego zaangażowania kapitałowego w składniki zaliczane do funduszy własnych lub kapitałów tych podmiotów, w tym dopłaty na rzecz spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, według wartości bilansowej w przypadku, gdy zaangażowanie to stanowi więcej niż 10% kapitału (funduszy własnych) tego podmiotu	1 150
	Handlowy Inwestycje Sp. z o.o. - Dotacje do spółek	1 150
Razem		1 425 177

7. Informacje z zakresu obliczania kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem metodą wewnętrznych ratingów

Grupa nie stosuje metody wewnętrznych ratingów.

7a. Informacje z zakresu ryzyka rynkowego na temat kwoty wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów tego ryzyka, określonych w § 6 ust. 1 pkt 2 uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków, odrębnie dla każdego rodzaju ryzyka, dla którego bank oblicza wymóg kapitałowy

Kwoty wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka rynkowego:

- ryzyka walutowego,
- ryzyka cen kapitałowych papierów wartościowych,
- ryzyka szczególnego cen instrumentów dłużnych,
- ryzyka ogólnego stóp procentowych

prezentowane są w pkt 3.4 niniejszego dokumentu.

8. Informacje w zakresie stosowania w wyliczaniu wymogów kapitałowych metody wartości zagrożonej

Grupa nie stosuje metody wartości zagrożonej w wyliczaniu wymogów kapitałowych.

9. Informacje w zakresie ryzyka operacyjnego

1) stosowane metody wyliczania wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka operacyjnego

Grupa stosuje metodę standardową do obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego.

2) w przypadku stosowania metod zaawansowanego pomiaru zgodnie z § 34-67 załącznika nr 14 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków – opis metodologii, włącznie z omówieniem odpowiednich wewnętrznych i zewnętrznych czynników uwzględnionych przy stosowanej metodzie. W przypadku częściowego zastosowania metody - omówienie i zakres stosowanych metod

Grupa nie stosuje metod zaawansowanego pomiaru.

3) informacje w zakresie ryzyka operacyjnego określone w pkt 17.3 Rekomendacji M dotyczącej zarządzania ryzykiem operacyjnym w bankach

W odniesieniu do strat mających wpływ na wynik finansowy, dla obszaru Bankowości Detalicznej oraz Leasingu gromadzone są dane o wszystkich zdarzeniach, natomiast dla pozostałych obszarów Grupy przyjęty próg gromadzenia danych to równowartość 1 tys. USD.

Sumy strat brutto z tytułu ryzyka operacyjnego w Grupie (bez uwzględnienia zwrotów i przychodów ze zdarzeń ryzyka operacyjnego) odnotowane w roku 2013 w podziale na kategorie zdarzeń w ramach rodzajów zdarzeń (zgodnie z załącznikiem 1 do Rekomendacji M) przedstawia poniższa tabela. Tabela uwzględnia zdarzenia mające wpływ na wynik finansowy, w tym zdarzenia z pogranicza ryzyka kredytowego i operacyjnego (boundary events).

Rodzaje i Kategorie zdarzeń	w tys. zł
Klienci, produkty i praktyki operacyjne	6 763
Niewłaściwe praktyki biznesowe lub rynkowe	3 884
Wady produktów	2 880
Oszustwa wewnętrzne	1 225
Kradzież i oszustwo	1 225
Oszustwa zewnętrzne	5 744
Bezpieczeństwo systemów	1 919
Kradzież i oszustwo	3 825
Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	4 243
Monitorowanie i sprawozdawczość	10
Sprzedawcy i dostawcy	54
Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji	4 179
Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	22
Systemy	22
Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	67
Stosunki pracownicze	67
Razem	18 064

Kwota strat netto wyniosła 16.001 tys. zł. Relacja strat netto do przychodów Grupy za rok 2013 wynosi 0,65%. Na łączną kwotę strat składa się ponad 300 zarejestrowanych zdarzeń (w tym zagregowanych na bazie miesięcznej, homogenicznych zdarzeń mniejszych niż równowartość 10 tys. USD). Sześć największych istotnych zdarzeń stanowi 85% ogólnej kwoty brutto zarejestrowanych zdarzeń.

Do istotnych zdarzeń mających wpływ na łączną kwotę strat w 2013 roku należy rozliczenie spraw spornych związanych z realizacją transakcji pochodnych (łącznie 5.855 tys. zł sumarycznie z rezerwami). Zdarzenia te miały miejsce w latach ubiegłych. Od tego czasu Bank wdrożył wiele zmian, mających na celu ograniczenie ryzyka związanego z produktami pochodnymi. Większość z tych zmian została wprowadzona ze względu na nowe otoczenie regulacyjne i prawne, w szczególności:

- nowe dyrektywy i rozporządzenia europejskie (regulacja MIFID, regulacja EMIR)
- nowe rekomendacje wydane przez KNF (Rekomendacja A oraz Rekomendacja I)

W 2013 roku Bank zawiązał rezerwy (4.630 tys. zł) dotyczące postępowań toczących się przed Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK). W zakresie zakomunikowanym do UOKiK, Bank wprowadził, lub jest w trakcie wprowadzania stosownych zmian do procesów i dokumentacji związanych z postępowaniami.

Na jednym z produktów finansowania handlu zostały zidentyfikowane nadużycia klienta zewnętrzne. Bank utworzył rezerwę w wysokości 3.585 tys. zł na pokrycie potencjalnych strat. W celu zwiększenia bezpieczeństwa funkcjonowania produktów finansowania handlu Bank wprowadził dodatkowe procedury kontrolne, ograniczające ryzyko związane z oferowaniem produktów oraz ryzyko potencjalnych nieprawidłowości w zakresie wykorzystania produktów przez klientów.

W 2013 roku w Banku zidentyfikowano dwa nadużycia wewnętrzne, które spowodowały straty w łącznej kwocie przekraczającej 1.225 tys. zł. Bank podjął działania mające na celu uniemożliwienie wystąpienia podobnych zdarzeń w przyszłości, m.in. przegląd procesów i typów instrukcji związanych z nadużyciami, aby zidentyfikować obszary wymagające zmian procesów operacyjnych i kontrolnych. W odniesieniu do produktów związanych z nadużyciami zostały wprowadzone dodatkowe potwierdzenia transakcji i sald, dodatkowa komunikacja dotycząca ochrony bezpieczeństwa informacji oraz usprawnienia w podziałach obowiązków i niezależnej weryfikacji.

Wszystkie zdarzenia ryzyka operacyjnego, przekraczające ustalone progi tolerancji, analizowane są szczegółowo przez niezależne jednostki kontrolne, pod względem przyczyn i działań korygujących. Działania korygujące monitorowane są przez kierownictwo, aby uniknąć powtarzających się strat. W roku 2013 podejmowano następujące działania ograniczające ryzyko operacyjne: udoskonalania procesów kontrolnych, eliminowanie braków proceduralnych, usprawnianie systemów, rewizja standardów dokumentacji, szkolenia pracowników. Straty przekraczające określone progi kwotowe, wymagają zatwierdzenia przez członków Zarządu w zakresie analizy przyczyn powstania strat oraz adekwatności działań naprawczych.

10. Informacje w zakresie ekspozycji kapitałowych niewzględzonych w portfelu handlowym

1) podział ekspozycji ze względu na cel nabycia (zyski kapitałowe, przyczyny strategiczne) oraz opis stosowanych zasad rachunkowości i metod wyceny, w tym podstawowe założenia i praktyki mające wpływ na wycenę oraz opis wszelkich istotnych zmian tych praktyk

Zaangażowania kapitałowe Banku dzielą się na portfel zaangażowań strategicznych i portfel zaangażowań do zbycia. Inwestycje strategiczne obejmują podmioty prowadzące działalność w sektorze finansowym, dzięki którym Bank poszerza swoją ofertę produktową, a także zwiększa prestiż i wzmacnia pozycję konkurencyjną na rynku usług finansowych w Polsce. Portfel zaangażowań strategicznych obejmuje również spółki infrastrukturalne prowadzące działalność na rzecz sektora finansowego, których Bank nie kontroluje, ale które posiadają strategiczne znaczenie dla Banku ze względu na prowadzone przez nie operacje.

Spółki do zbycia to podmioty, w których zaangażowanie Banku nie ma charakteru strategicznego i obejmują one zarówno same spółki posiadane przez Bank bezpośrednio jak i pośrednio. Niektóre spółki do zbycia stanowią zaangażowania restrukturyzowane, które pochodzą z operacji polegających na konwersji wierzytelności na udziały kapitałowe.

Szczegółowe informacje na temat podziału portfela inwestycji kapitałowych Grupy ze względu na cel nabycia znajdują się w Sprawozdaniu z działalności Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. w 2013 roku, w rozdziale V punkt nr 8 „Zaangażowania kapitałowe Grupy”.

Opis stosowanych zasad rachunkowości oraz metod wyceny ekspozycji kapitałowych znajduje się w Rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2013 roku, w nocie objaśniającej nr 2 „Znaczące zasady rachunkowości”.

2) wartość bilansowa, wartość godziwa i dla papierów wartościowych notowanych na giełdzie porównanie ceny rynkowej z wartością godziwą, jeśli te wielkości różnią się istotnie

Informacje na temat wartości bilansowej i wartości godziwej ekspozycji kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym znajdują się w Rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2013 roku, w nocie objaśniającej nr 43 „Wartość godziwa”.

3) rodzaje, charakter i kwoty ekspozycji w kapitałowych papierach wartościowych w podziale na: papiery notowane na giełdzie, odpowiednio zdywersyfikowane portfele papierów wartościowych niedopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym kapitałowych papierów wartościowych oraz inne ekspozycje

Wartość ekspozycji w kapitałowych papierach wartościowych w podziale na papiery notowane na giełdzie i portfele papierów wartościowych niedopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym kapitałowych papierów wartościowych znajduje się w Rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2013 roku, w notach objaśniających nr 23 „Inwestycje kapitałowe wyceniane metodą praw własności” oraz nr 24 „Inwestycje kapitałowe dostępne do sprzedaży”.

4) zrealizowane zyski lub straty ze sprzedaży i likwidacji w ujęciu skumulowanym w danym okresie

Wpływ z likwidacji ekspozycji kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym znajduje się w Rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2013 roku, w nocie objaśniającej nr 23 „Inwestycje kapitałowe wyceniane metodą praw własności”.

5) kwota ogółem niezrealizowanych zysków i strat, łączne niezrealizowane zyski i straty z przeszacowania oraz inne pozycje o podobnym charakterze zaliczone do funduszy podstawowych lub uzupełniających

Wszystkie pozycje zaliczane do funduszy podstawowych i uzupełniających zgodnie z art. 127 ustawy – Prawo bankowe i Uchwały w sprawie funduszy własnych banków przedstawiono szczegółowo w pkt 2 ppkt 2 niniejszego dokumentu.

11. Informacje w zakresie narażenia na ryzyko stopy procentowej pozycji zakwalifikowanych do portfela bankowego

1) charakter ryzyka stopy procentowej, podstawowe założenia (w tym założenia dotyczące przyszłych wcześniejszych spłat kredytów oraz zachowania depozytów o niustalonym terminie wymagalności) oraz częstotliwość pomiaru ryzyka stopy procentowej

2) zmiana wyniku finansowego, zdyskontowanej wartości ekonomicznej lub innych miar stosowanych do oceny skutków szokowych spadków lub wzrostów stóp procentowych obliczonych zgodnie z metodą pomiaru ryzyka stopy procentowej stosowaną przez bank, w podziale na poszczególne waluty

Informacje na temat ryzyka stopy procentowej portfela bankowego zostały omówione szczegółowo w Rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2013 roku, w nocie 53 „Zarządzanie ryzykiem”.

Pomiar ryzyka stopy procentowej odbywa się z częstotliwością dzienną.

12. Informacje w zakresie obliczania wymogów kapitałowych na kwoty ekspozycji sekurytyzacyjnych ważone ryzykiem

Grupa nie posiada ekspozycji sekurytyzacyjnych.

13. Informacje dotyczące stosowanych technik ograniczania ryzyka kredytowego

1) politykę i procedury dotyczące saldowania ekspozycji bilansowych i pozabilansowych, wraz ze wskazaniem, w jakim stopniu bank je stosuje

Na potrzeby wyliczenia ekwiwalentu bilansowego transakcji pochodnych dla celów określenia wymogu kapitałowego Grupa uznaje kompensowanie umowne („close-out netting”) w zakresie pozabilansowych transakcji pochodnych zawieranych przez Bank na podstawie odpowiednich umów ramowych, w przypadku gdy spełnione są wszystkie warunki formalno-prawne

wymienione w par. 75 Załącznika 16 do Uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej w celu uznania kompensowania umownego za element ograniczający ryzyko.

W szczególności Grupa posiada proces monitorowania przepisów w zakresie kompensacji, który ma na celu zapewnienie prawidłowego nadzorowania zmian w zakresie obowiązujących przepisów prawa regulujących zagadnienie kompensowania umownego, zgodnie z wymogami określonymi ww. załączniku.

2) politykę i procedury dotyczące wyceny zabezpieczeń kredytowych i zarządzania zabezpieczeniami oraz głównych rodzajów zabezpieczeń kredytowych przyjmowanych przez bank

Informacje na temat polityki w zakresie zarządzania zabezpieczeniami oraz główne rodzaje przyjmowanych zabezpieczeń kredytowych zostały omówione w Rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2013 roku, w nocie 53 „Zarządzanie ryzykiem”.

Wartość zabezpieczeń kredytowych szacowana jest m.in. przy wykorzystaniu operatów szacunkowych sporządzonych przez rzeczoznawców majątkowych, wycen sporządzonych przez specjalistów branżowych, dokumentacji z ewidencji księgowej kredytobiorcy, świadectw depozytowych, informacji z zewnętrznych baz danych, itp. W procesie szacowania wartości zabezpieczeń Grupa definiuje i uwzględnia odpowiednie relacje kredyt/zabezpieczenie dla poszczególnych typów zabezpieczeń.

Grupa szczegółowo weryfikuje wartość przyjętych zabezpieczeń z częstotliwością minimum roczną, a także przy odnowieniu transakcji lub zmianie jej warunków.

Dodatkowo Grupa na bieżąco monitoruje, czy nie występują niedobory w wartości przyjętego zabezpieczenia. Monitoring ten jest realizowany przez jednostkę niezależną od jednostek sprzedaży, a odbywa się w cyklu adekwatnym do rodzaju zabezpieczenia (miesięcznie, kwartalnie lub rocznie).

3) główne rodzaje gwarantów i kontrahentów kredytowych instrumentów pochodnych oraz ich wiarygodność kredytowa

Obecnie Grupa uznaje jedynie gwarancje wystawione przez Skarb Państwa jako techniki ograniczenia ryzyka kredytowego o charakterze nierzeczywistym dla celów wyliczenia adekwatności kapitałowej. Zgodnie z Uchwałą w sprawie adekwatności kapitałowej gwarancjom tym przypisuje się wagę ryzyka 0%.

Grupa nie posiada w swoim portfelu kredytowych instrumentów pochodnych.

4) informację o koncentracji ryzyka rynkowego lub kredytowego w zakresie zastosowanych instrumentów ograniczania ryzyka

Grupa zawiera transakcje typu reverse repo zabezpieczone w całości dłużnymi papierami wartościowymi o wysokiej płynności (głównie skarbowymi). Transakcje te charakteryzują się

niskim poziomem ryzyka rynkowego i co za tym idzie niską koncentracją tego ryzyka, ze względu na krótki termin zapadalności.

5) w przypadku banku wyliczającego kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem przy zastosowaniu metody standardowej zgodnie z załącznikiem nr 4 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków lub metody wewnętrznych ratingów zgodnie z załącznikiem nr 5 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków, ale nie stosującego własnych szacunków straty z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD) oraz współczynników konwersji do poszczególnych klas ekspozycji - oddzielnie dla każdej klasy ekspozycji - całkowitą wartość ekspozycji (po zastosowaniu, w miarę stosowności, saldowania ekspozycji bilansowych lub pozabilansowych) zabezpieczoną przez uznane zabezpieczenia finansowe lub inne uznane zabezpieczenia, po uwzględnieniu korekt z tytułu zmienności

Całkowita wartość ekspozycji zabezpieczona przez uznane zabezpieczenia finansowe lub inne uznane zabezpieczenia, według klas ekspozycji, po uwzględnieniu korekt z tytułu zmienności
(w tys. zł)

Typ ekspozycji	Klasa ekspozycji	Zabezpieczenia papierami wartościowymi	Zabezpieczenia nierzeczywiste - gwarancje	Zabezpieczenia gotówkowe	Kwota zabezpieczenia razem
Pozycje bilansowe i udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	Detaliczne	-	-	1 599	1 599
	Instytucje - banki	-	895 910	-	895 910
	Organy administracji i podmioty nieprowadzące działalności gospodarczej	-	-	4 117	4 117
	Przedsiębiorstwa	4 209	-	48 713	52 922
	Rządy i banki centralne	-	-	422	422
	Transakcje papierami wartościowymi*	Instytucje - banki	1 780 301	-	-
	Przedsiębiorstwa	97 479	-	-	97 479
	Rządy i banki centralne	-	-	2 135 755	2 135 755
Razem		1 881 989	895 910	2 190 605	4 968 504

* transakcje typu repo i reverse repo

6) w przypadku banku wyliczającego kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem przy zastosowaniu metody standardowej lub metody IRB - oddzielnie dla każdej klasy ekspozycji - całkowitą wartość ekspozycji (po zastosowaniu saldowania, jeżeli występuje - ekspozycji bilansowych i pozabilansowych) zabezpieczoną gwarancją lub kredytowymi instrumentami pochodnymi; dla ekspozycji kapitałowych wymóg ten stosuje się do każdej z metod określonych w § 45-59 załącznika nr 5 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków

Całkowita wartość ekspozycji zabezpieczona gwarancją jest zaprezentowana w punkcie 13.5 w pozycji Zabezpieczenia nierzeczywiste – gwarancje. Grupa nie posiada w swoim portfelu kredytowych instrumentów pochodnych.

14. Informacje dotyczące polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących kierownicze stanowiska w rozumieniu § 28 ust. 1 uchwały Nr 258/2011 KNF

Do 2011 roku polityka wynagradzania w Grupie obejmowała wszystkich jej pracowników bez względu na wielkość ich wpływu na profil ryzyka Grupy. Przyznanie części zmiennych wynagrodzenia oparte było o krótkoterminową ocenę realizacji indywidualnie postawionych celów ilościowych lub jakościowych i miało charakter uznaniowy. W większości przypadków wypłata wynagrodzenia zmiennego była realizowana na bieżąco. Jedyne odroczenia dotyczyły rocznych bonusów o szczególnie dużej wysokości, przy czym część odroczonego przekazywana była przez kilka kolejnych lat w formie akcji Citigroup, a uzyskanie uprawnienia do otrzymania danej części nagrody rocznej nie było uzależnione od długoterminowych wyników Banku, tylko od ciągłości świadczenia pracy na rzecz Banku przez danego pracownika. W 2011 roku rozpoczęto w Grupie prace nad rozwiązaniem wspierającym prawidłowe i skuteczne zarządzanie ryzykiem, nie zachęcanie do podejmowania nadmiernego ryzyka, a także wspieranie realizacji strategii działalności oraz ograniczanie konfliktu interesów poprzez uzależnienie wynagrodzenia zmiennego osób mających istotny wpływ na profil ryzyka Grupy od jej długoterminowych wyników finansowych.

Działania te, kontynuowane w 2012 roku, były zgodne z podjętą przez Komisję Nadzoru Finansowego Uchwałą w sprawie zarządzania ryzykiem oraz zasad ustalania polityki wynagrodzeń oraz z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 grudnia 2011 r. w sprawie zasad ustalania przez domy maklerskie polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze. Ich efektem końcowym są przyjęte odpowiednio 26 września 2012 r. i 29 marca 2012 r. „Polityka Zmiennych Składników Wynagrodzenia Osób Zajmujących Stanowiska Kierownicze w Banku Handlowym w Warszawie S.A.” oraz „Polityka Zmiennych Składników Wynagrodzenia Osób Zajmujących Stanowiska Kierownicze w Domu Maklerskim Banku Handlowego S.A.” (zwane dalej „Polityką”) wraz z późniejszymi zmianami.

W pracach nad jej przygotowaniem i wdrożeniem brali udział:

- członkowie istniejącego przy Radzie Nadzorczej Banku Komitetu ds. Wynagrodzeń,
- Zarząd Banku,
- Szef Pionu Prawnego,
- Szef Pionu Zarządzania Kadrami,
- Dyrektor Biura Polityki Wynagradzania,
- oraz, w charakterze konsultanta zewnętrznego, kancelaria prawna Clifford Chance Janicka, Krużewski, Namiotkiewicz i wspólnicy spółka komandytowa.

Zgodnie z Polityką Komitet ds. Wynagrodzeń Rady Nadzorczej Banku opiniuje i monitoruje wynagrodzenie zmienne osób objętych Polityką („Osób Uprawnionych”), związane z zarządzaniem ryzykiem oraz zachowaniem zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi. Ponadto, co roku Komitet ds. Wynagrodzeń Rady Nadzorczej Banku zatwierdza kwoty i warunki przyznawania wynagrodzenia zmiennego Osób Uprawnionych zanim zostaną one zatwierdzone, odpowiednio, przez Radę Nadzorczą lub Zarząd. Dodatkowo, każdorazowo, w przypadku zmiany Polityki, Komitet ds. Wynagrodzeń Rady Nadzorczej wydaje opinię na temat zmian, w tym wysokości i składników wynagrodzeń, kierując się ostrożnym i stabilnym zarządzaniem ryzykiem, kapitałem i płynnością oraz szczególną dbałością o długoterminowe dobro Banku, interes akcjonariuszy, inwestorów i udziałowców Banku. W 2013 roku odbyło się pięć posiedzeń Komitetu ds. Wynagrodzeń Rady Nadzorczej.

W skład Komitetu ds. Wynagrodzeń wchodzi:

1. Andrzej Olechowski - Przewodniczący Komitetu
2. Adnan Omar Ahmed – Wiceprzewodniczący Komitetu
3. Shirish Apte – członek Komitetu
4. Stanisław Sołtysiński – członek Komitetu

Bank przeanalizował role oraz zakres odpowiedzialności swoich pracowników w kontekście głównych ryzyk podlegających zarządzaniu w Banku i na tej podstawie ustalił zatwierdzony przez Radę Nadzorczą wykaz stanowisk kierowniczych, które posiadają istotny wpływ na profil ryzyka Banku i wobec tego powinny podlegać postanowieniom Polityki. Lista objętych Polityką pracowników obejmuje:

- Prezesa, Wiceprezesów i członka Zarządu Banku i Domu Maklerskiego,
- członków Komitetu ds. Zarządzania Ryzykiem i Kapitałem,
- członków Komitetu ds. Aktywów i Pasywów,
- szefów pionów biznesowych,

- osoby odpowiedzialne za funkcje kontrolne w banku tj. kierownika komórki audytu wewnętrznego, komórki organizacyjnej do spraw zarządzania ryzykiem braku zgodności w banku, a także komórek organizacyjnych odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem i sprawy kadrowe oraz szefa pionu prawnego,
- innych kierowników, których działania oddziałują w istotnym stopniu na aktywa i zobowiązania Grupy, a które bezpośrednio wpływają na zawieranie oraz zmianę przez Grupę umów i ich warunki.

Przyjęta przez Grupę filozofia wynagradzania osób objętych Polityką zakłada zróżnicowanie wynagrodzenia poszczególnych pracowników na podstawie kryteriów finansowych lub niefinansowych, takich jak podejście do podejmowania ryzyka i zapewnienie zgodności z przepisami, w celu odzwierciedlenia ich obecnego lub przyszłego wkładu pracy oraz w celu uzupełnienia mechanizmów skutecznej kontroli ryzyka poprzez ograniczenie motywacji do podejmowania nierozważnego ryzyka dla Grupy i jej działalności oraz poprzez nagradzanie przemyślanej równowagi pomiędzy ryzykiem a stopą zwrotu. Zgodnie z tą filozofią wypłata wynagrodzenia zmiennego osób objętych Polityką jest uzależniona zarówno od krótkoterminowej jak i długoterminowej oceny indywidualnych wyników oraz wyników finansowych Banku albo odpowiednio DMBH lub właściwej jednostki organizacyjnej, przy czym osoby odpowiedzialne za funkcje kontrolne nie są oceniane za wyniki finansowe. Ocena wyników Banku lub DMBH odbywa się na podstawie danych za okres trzech lat finansowych, co uwzględnia cykl koniunkturalny i ryzyko związane z prowadzoną przez Grupę działalnością gospodarczą. W przypadku osób zatrudnionych krócej niż 3 lata przy dokonywaniu oceny wyników Banku lub DMBH uwzględnia się dane od momentu nawiązania stosunku pracy. Wynagrodzenie zmienne za pracę w 2013 roku, przyznane 20.01.2014 r., zostało podzielone na część nieodroczoną i odroczoną. Część odroczonej została podzielona na trzy transze, wypłacane w latach 2015, 2016 i 2017. Informacje odnośnie przyjętych rozwiązań zostały podane w Rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2013 roku, w nocie objaśniającej nr 51 „Świadczenia na rzecz pracowników”.

Nabycie prawa do poszczególnych transz wymaga każdorazowego zatwierdzenia przez Radę Nadzorczą w stosunku do Zarządu oraz Zarządu w stosunku do pozostałych pracowników.

Wielkość odroczenia uzależniona jest od wysokości przyznanego wynagrodzenia zmiennego i wynosi jak niżej:

- poniżej 100 tys. zł – brak odroczeń,
- od 100 tys. zł do równowartości 500 tys. EUR (w przypadku DMBH do równowartości miliona EUR) – odroczenie na 3 lata 40% wynagrodzenia zmiennego z 6 miesięcznym okresem retencji dla każdej transzy nagrody,
- powyżej równowartości 500 tys. EUR (w przypadku DMBH powyżej równowartości miliona EUR) – odroczenie na 3 lata 60% wynagrodzenia zmiennego z 6 miesięcznym okresem retencji dla każdej transzy nagrody.

Jako wynagrodzenie zmienne dla celów przyjętej Polityki rozumie się w przypadku członków Zarządu - nagrodę uznaniową przyznawaną w drodze indywidualnej decyzji Rady Nadzorczej, a w przypadku pozostałych Osób Uprawnionych - nagrodę roczną.

Zgodnie z Uchwałą co najmniej 50% wynagrodzenia zmiennego powinno być przyznawane w formie instrumentów niepieniężnych, których wartość jest ściśle uzależniona od wyników finansowych Banku albo odpowiednio DMBH. Warunek ten spełniają przyjęte przez Grupę akcje fantomowe, których wartość będzie się wahała w zależności od wartości rynkowej akcji Banku. Pozostałą część wynagrodzenia zmiennego stanowi nagroda pieniężna, przy czym dla odroczonej transz nagrody doliczane będą odsetki za okres od przyznania do wypłaty danej części wynagrodzenia.

Niezależnie od zmian wartości odroczonego wynagrodzenia zmiennego związanych z wahaniami kursu akcji Banku lub naliczonymi odsetkami wysokość wypłacanej odroczonej części nagrody może zostać obniżona lub całkowicie zredukowana w przypadku gdy Rada Nadzorcza albo odpowiednio Zarząd ustali, że:

- Osoby Uprawnione otrzymały Wynagrodzenie Zmienne na podstawie istotnie niepoprawnych sprawozdań finansowych Banku; lub
- Osoby Uprawnione świadomie uczestniczyły w przekazywaniu istotnie niepoprawnych informacji dotyczących sprawozdań finansowych Banku; lub
- Osoby Uprawnione istotnie naruszyły jakiegokolwiek limity ryzyka ustanowione lub skorygowane przez osoby na wyższych stanowiskach kierowniczych lub osoby zarządzające ryzykiem; lub
- Osoby Uprawnione rażąco naruszyły swoje obowiązki pracownicze; lub
- nastąpił istotny spadek wyniku finansowego Banku lub istotny błąd w zarządzaniu ryzykiem.

Nabycie prawa do każdej transzy odroczonej nagrody będzie zależało od wyników Banku albo odpowiednio DMBH w roku kalendarzowym bezpośrednio poprzedzającym datę nabycia prawa do danej transzy ("Rok Dotyczący Wyników").

Jeżeli Bank lub odpowiednio DMBH poniesie stratę obliczaną jako strata przed opodatkowaniem za Rok Dotyczący Wyników, wówczas transza Długoterminowej Nagrody w Akcjach Fantomowych, do której prawo może zostać nabyte w czasie trwania roku kalendarzowego następującego po zakończeniu Roku Dotyczącego Wyników, zostanie zmniejszona (lecz nie poniżej zera) procentowo, o wartość procentową ustaloną jako (i) bezwzględna wartość straty przed opodatkowaniem poniesionej przez Bank lub odpowiednio DMBH w danym Roku Dotyczącym Wyników, podzielona przez (ii) bezwzględną wartość najwyższego zysku przed opodatkowaniem osiągniętego przez Bank lub odpowiednio DMBH w okresie obejmującym trzy lata kalendarzowe przed odpowiednim Rokiem Dotyczącym Wyników, lecz z wyłączeniem wszelkich okresów kończących się przed dniem 1 stycznia 2012 roku ("Okres Pomiaru"). Niezależnie od powyższego, jeżeli Bank lub odpowiednio DMBH

poniesie stratę obliczaną jako strata przed opodatkowaniem za Rok Dotyczący Wyników w jakiegokolwiek wysokości będzie miała zastosowanie minimalna obniżka procentowa w wysokości 20 procent.

- Kwota zysku (lub straty) przed opodatkowaniem za każdy odpowiedni Rok Dotyczący Wyników będzie stanowiła całkowitą wartość kwoty przychodu (straty) przed opodatkowaniem podatkiem dochodowym z tytułu prowadzenia bieżących operacji przez Bank lub odpowiednio DMBH. Wyniki za rok kalendarzowy będą określone na podstawie lokalnych sprawozdań IFRS, które będą obejmować zbadane wyniki za pierwsze trzy kwartały (zgodnie z raportem do GPW i odpowiednich organów publicznych), a ostatni kwartał roku będzie składał się z faktycznych wyników za pierwsze dwa miesiące tego kwartału i szacunkowe wartości za ostatni miesiąc. Szacunkowe wartości zostaną określone przez Dział Finansowy Banku i będą ostateczne i wiążące niezależnie od faktycznych wyników końcowych.
- Jeżeli bezwzględna wartość straty przed opodatkowaniem poniesionej przez Bank lub odpowiednio DMBH za dany Rok Dotyczący Wyników będzie równa lub przekroczy całkowitą wartość najwyższego zysku przed opodatkowaniem w roku kalendarzowym Banku lub odpowiednio DMBH w czasie Okresu Pomiaru, wówczas Osoby Uprawnione nie nabędą prawa do danej transzy.

Na podstawie powyższych informacji oraz po dokonaniu własnej oceny, jak również po dokonaniu oceny przez Komitet ds. Wynagrodzeń, Rada Nadzorcza w odniesieniu do członków Zarządu lub Zarządu w odniesieniu do innych Osób Uprawnionych podejmuje ostateczne decyzje w sprawie nabywania prawa do określonej transzy Odroczonego Wynagrodzenia Zmiennego.

Nagroda roczna za rok 2013 pracowników objętych Polityką zmiennych składników wynagrodzenia osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku Handlowym w Warszawie S.A.

(w tys. zł)

Kategoria/Sektor	Liczba pracowników	Wynagrodzenie stałe w 2013	Wynagrodzenie zmienne	Nagroda pieniężna 2013				Akcje fantomowe Banku Handlowego w Warszawie					
				Wyplacona *	Odroczona nagroda pieniężna			Krótkoterminowa nagroda w akcjach fantomowych			Długoterminowa nagroda w akcjach fantomowych		
					Wyplacona	Przyznane	Nieprzyznane	Wyplacona	Przyznane	Nieprzyznane	Wyplacona	Przyznane	Nieprzyznane
Zarząd **	7	8 246	25 064	2 797	-	-	7 786	3 326	-	2 745	-	-	8 409
Sektor Bankowości Detalicznej	2	1 279	591	131	-	-	103	150	-	96	-	-	112
Sektor Bankowości Korporacyjnej	18	13 194	21 312	3 103	-	-	5 420	4 106	-	2 738	-	-	5 945
Razem Bank	27	22 719	46 967	6 031	-	-	13 309	7 582	-	5 579	-	-	14 466
DMBH	6	4 108	1 551	638	-	-	206	286	-	197	-	-	225
Razem Grupa	33	26 827	48 518	6 669	-	-	13 515	7 868	-	5 776	-	-	14 691

W ramach Grupy, Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących kierownicze stanowiska, obejmuje dwa podmioty: Bank i DMBH.

* wyplacona w roku 2014.

** zawiera członków Zarządu objętych, według stanu na koniec 2013 roku, Polityką zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących kierownicze stanowiska.

Powyższa tabela nie obejmuje wynagrodzeń i korzyści innych niż wynagrodzenia stałe nie objętych Polityką zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących kierownicze stanowiska.

Informacje związane z płatnościami związanymi z przyjęciem do pracy w roku 2013 pracowników objętych Polityką.

- liczba beneficjentów: 1,
- kwoty płatności: 80 tys. zł.

Informacja o odprawach dokonanych w roku 2013 dla pracowników objętych Polityką

- liczba beneficjentów: 2,
- kwoty płatności: 116 tys. zł,
- najwyższa płatności na rzecz jednej osoby: 58 tys. zł.

W zakresie objętym polityką zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących kierownicze stanowiska, powyższa tabela w kolumnie „Nieodroczone nagrody pieniężne” prezentuje część nieodroczonej, wypłaconą w 2014 r. stanowiącą koszt roku 2013. Pozostała odroczonej część - składająca się z nagrody pieniężnej oraz nagrody w formie akcji fantomowych Banku - zostanie wypłacona w transzach w latach 2015 – 2017 i podana jest w wartościach stanowiących koszt 2013 roku zgodnie z Rocznym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie SA za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2013 r.

Nie dokonywano zmniejszeń wynagrodzeń – przyznanych w ramach polityki zmiennych wynagrodzeń osób zajmujących kierownicze stanowiska – w ramach korekty związanej z wynikami.

podpisy Członków Zarządu

13.05.2014 roku Data	Sławomir S. Sikora Imię i nazwisko	Prezes Zarządu Stanowisko/funkcja	Podpis
13.05.2014 roku Data	Brendan Carney Imię i nazwisko	Wiceprezes Zarządu Stanowisko/funkcja	Podpis
13.05.2014 roku Data	Barbara Sobala Imię i nazwisko	Wiceprezes Zarządu Stanowisko/funkcja	Podpis
13.05.2014 roku Data	Maciej Kropidłowski Imię i nazwisko	Wiceprezes Zarządu Stanowisko/funkcja	Podpis
13.05.2014 roku Data	Witold Zieliński Imię i nazwisko	Wiceprezes Zarządu Dyrektor Finansowy Stanowisko/funkcja	Podpis
13.05.2014 roku Data	Iwona Dudzińska Imię i nazwisko	Członek Zarządu Stanowisko/funkcja	Podpis